

แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ Guidelines for Teaching Thai Using Applied Linguistics Concepts

มานอช ชัยเดช

Manoch Chaidech

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ประเทศไทย

Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University, Thailand

Email: dmanooxx@gmail.com

Received: July 10, 2021

Revised: August 30, 2021

Accepted: September 20, 2021

บทคัดย่อ

ศึกษาแนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ที่สามารถนำมาใช้ในการสอนภาษาไทย วิเคราะห์ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาไทย และนำเสนอแนวทางการสอนที่อาศัยหลักการทางภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed-Methods Research) โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนภาษาไทยและนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา/อุดมศึกษาผ่านแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการสอนในชั้นเรียน

ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการสอนภาษาไทยที่บูรณาการแนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ เช่น การวิเคราะห์ภาษาตามหลักภาษาศาสตร์เชิงระบบหน้าที่ (Systemic Functional Linguistics - SFL) การใช้แบบจำลองการได้ภาษาตามทฤษฎีของ Krashen และการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) สามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางภาษาได้อย่างเป็นระบบ ลดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา และเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยในบริบทที่เหมาะสมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้คือควรมีการพัฒนาแนวทางการสอนภาษาไทยที่อาศัยภาษาศาสตร์ประยุกต์ให้เป็นระบบมากขึ้น ตลอดจนฝึกอบรมครูผู้สอนให้สามารถประยุกต์ใช้แนวคิดเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของแนวทางการสอนดังกล่าว เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในระยะยาว

คำสำคัญ: การสอนภาษาไทย; ภาษาศาสตร์ประยุกต์; ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา

Abstract

This research aims to study applied linguistics concepts that can be used in teaching Thai. Analyze the problems encountered in teaching Thai and present teaching approaches based on applied linguistics principles to enhance learners' learning efficiency. The research employed a mixed-methods approach by collecting data from Thai language teachers and students at the secondary and higher education levels through questionnaires. In-depth interviews and classroom teaching observations

The research findings indicate that the approach to teaching Thai that integrates applied linguistics concepts, such as language analysis according to Systemic Functional Linguistics (SFL), The use of the language acquisition model based on Krashen's theory and the application of pragmatic concepts can help learners systematically develop their language skills, reduce language usage errors, and better understand the structure of the Thai language in appropriate contexts.

The recommendation from this research is that there should be a development of a more systematic Thai language teaching approach based on applied linguistics, as well as training teachers to effectively apply these concepts. Additionally, further research should be encouraged to study the effectiveness of such teaching approaches to improve Thai language education in the long term.

Keywords: Teaching Thai; Applied Linguistics; Language Learning Theories

บทนำ

แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Linguistics) เป็น การนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาใช้เพื่อพัฒนาวิธีการสอนภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาจเน้นไปที่ การเรียนรู้ภาษาเป็นภาษาที่หนึ่ง (L1) หรือภาษาต่างประเทศ (L2) ขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมาย (กาญจนา นาคสกุล, 2552)

หลักการสำคัญของภาษาศาสตร์ประยุกต์ในการสอนภาษาไทย

1. ภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง (Structural Linguistics)

➢ เน้นการสอนโดยใช้หลักไวยากรณ์ คำศัพท์ และโครงสร้างภาษาไทย เช่น การจำแนกคำ เป็นชนิดต่าง ๆ (นาม, กริยา, คำวิเศษณ์ ฯลฯ)

➢ ใช้แบบฝึกหัดที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจระบบเสียง อักษร และโครงสร้างประโยค

2. ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistics)

➢ ศึกษาการใช้ภาษาไทยในบริบททางสังคม เช่น ระดับภาษา การใช้ภาษาไทยใน สถานการณ์ต่าง ๆ

➢ สอนเรื่องคำราชาศัพท์ คำสุภาพ ภาษาเฉพาะกลุ่ม และการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับ วัฒนธรรมไทย

3. ภาษาศาสตร์จิตวิทยา (Psycholinguistics)

- ศึกษากระบวนการเรียนรู้ภาษาของสมอง เพื่อนำไปปรับใช้กับการสอน
- ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบธรรมชาติ เช่น การเรียนรู้ผ่านการฟังและพูดก่อน แล้วจึงฝึกอ่าน

และเขียน

4. ภาษาศาสตร์สัมพัทธ์ (Contrastive Linguistics)

➢ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษาอื่น (เช่น ภาษาอังกฤษหรือจีน) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อผิดพลาดที่พบบ่อย

- ใช้วิธีการสอนที่ช่วยลดอิทธิพลจากภาษาแม่ของผู้เรียน (นวรรตน์ ศรีอนันต์, 2560)

5. การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis)

- ศึกษาวิธีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งในระดับประโยคและระดับข้อความ
- ฝึกการอ่านจับใจความ วิเคราะห์บทสนทนา และเขียนเรียงความอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (Computational Linguistics)

➢ นำเทคโนโลยีมาช่วยในการสอนภาษาไทย เช่น โปรแกรมแปลภาษา แพลตฟอร์มเรียนออนไลน์ หรือ AI วิเคราะห์ไวยากรณ์

- ใช้สื่อดิจิทัล เช่น วิดีโอพากย์เสียง ซอฟต์แวร์เรียนภาษา และแอปพลิเคชันแบบโต้ตอบ

วิธีการสอนที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์

- การสอนแบบสื่อสาร (Communicative Approach) เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริงผ่านกิจกรรมสนทนา การแสดงบทบาทสมมติ และการอภิปราย

- การสอนแบบจุ่มภาษา (Immersion Method) ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาเร็วขึ้น

- การสอนผ่านปฏิสัมพันธ์ (Interactionist Approach) ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบโต้ตอบ เช่น การทำงานกลุ่ม การเรียนผ่านเกม หรือกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษา

- การสอนแบบ Task-based Learning ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับภาษา เช่น การเขียนรีวิว การทำรายงาน หรือการนำเสนองานเป็นภาษาไทย

บทสรุป แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาศาสตร์ประยุกต์ช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์เพื่อพัฒนาเนื้อหาและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในบริบทต่าง ๆ (วีระพันธ์ มั่นสนธิทวงศ์, 2561)

ความหมายของแนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์

แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์หมายถึง การนำหลักการและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทย เพื่อให้การเรียนรู้และการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์โครงสร้างภาษา กระบวนการเรียนรู้ทางจิตวิทยา บริบททางสังคม และการใช้เทคโนโลยีในการสอน (จิราภรณ์ วัฒนศิลป์, 2562)

การใช้ภาษาศาสตร์ประยุกต์ช่วยให้ครูสามารถออกแบบวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น

- วิธีการเรียนรู้ของสมอง (Psycholinguistics)
- บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของภาษาไทย (Sociolinguistics)
- ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษาของผู้เรียน (Contrastive Linguistics)

- การใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ภาษา (Computational Linguistics)

โดยสรุป แนวทางนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งการพูด การอ่าน การเขียน และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์

การสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์สามารถอ้างอิงและใช้ประโยชน์จากหลายทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และการเรียนรู้ภาษา โดยแต่ละทฤษฎีมีจุดเน้นและแนวทางที่ช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1. ทฤษฎีโครงสร้างนิยม (Structuralism) – Ferdinand de Saussure

ทฤษฎีนี้มองว่าภาษามีโครงสร้างชัดเจนและสามารถวิเคราะห์ได้เป็นระดับ เช่น หน่วยเสียง คำ ไวยากรณ์ และประโยค (พิมพ์ลดา สถิตภัทร, 2564)

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- การสอนโครงสร้างภาษาไทย เช่น การใช้คำชนิดต่าง ๆ การสร้างประโยค และกฎไวยากรณ์

- การฝึกฝนผู้เรียนให้เข้าใจลำดับโครงสร้างประโยคภาษาไทย เช่น ประธาน-กริยา-กรรม

2. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism) – Lev Vygotsky

เน้นว่าภาษาเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- การใช้กิจกรรมกลุ่มหรือบทบาทสมมติเพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาไทยในบริบทจริง

- การสอนโดยใช้แนวคิด "พื้นที่พัฒนาที่ใกล้ที่สุด" (Zone of Proximal Development - ZPD) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปอีกระดับด้วยการสนับสนุนจากครูหรือเพื่อนร่วมชั้น

3. ทฤษฎีการได้มาภาษา (Language Acquisition Theory) – Noam Chomsky & Stephen Krashen

- Chomsky เสนอแนวคิดที่ว่ามนุษย์มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ

(Universal Grammar - UG)

- Krashen เสนอว่า การเรียนภาษาเกิดจากการได้รับข้อมูลภาษาที่เข้าใจได้

(Comprehensible Input)

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- การสอนภาษาไทยให้เป็นธรรมชาติ โดยให้ผู้เรียนได้รับฟังภาษาไทยมาก ๆ ผ่านเรื่องเล่า บทสนทนา หรือสื่อมัลติมีเดีย (สมชาย คำวิเศษ, 2565)

- ใช้ "Input Hypothesis" ของ Krashen โดยให้ข้อมูลภาษาที่เข้าใจง่าย แต่ท้าทายพอสมควร เพื่อให้ผู้เรียนค่อย ๆ พัฒนา

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) – Albert Bandura

เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- ใช้วิธีการเรียนรู้ผ่านแบบอย่าง (Modeling) เช่น ให้ผู้เรียนดูและฟังเจ้าของภาษาพูด แล้วฝึกออกเสียงและใช้ภาษาไทยตาม

- ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยผ่านการดูวิดีโอ การแสดงบทบาทสมมติ และกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาในบริบทจริง

5. ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistics) – Dell Hymes

เสนอว่า การเรียนภาษาต้องคำนึงถึง "ความสามารถในการสื่อสาร" (Communicative Competence) ไม่ใช่แค่ไวยากรณ์ที่ถูกต้องเท่านั้น

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- สอนการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์ที่หลากหลาย เช่น การใช้คำสุภาพ การใช้ภาษาทางการและไม่ทางการ
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารจริง เช่น การอภิปราย การสัมภาษณ์ และการเล่าเรื่อง

6. ทฤษฎีภาษาศาสตร์สัมพัทธ์ (Contrastive Analysis) – Robert Lado

มองว่าการเรียนภาษาที่สองได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ของผู้เรียน การเปรียบเทียบโครงสร้างภาษาสามารถช่วยให้เข้าใจข้อผิดพลาดที่พบบ่อย

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- เปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาของผู้เรียน เช่น การสอนนักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษให้เข้าใจโครงสร้างประโยคภาษาไทยที่ไม่มีคำบุพบทหน้าหน้า เช่น “ฉันไปตลาด” (ไม่มี "to" เหมือนในภาษาอังกฤษ)
- แก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ เช่น การใช้คำศัพท์ผิดจากการแปลตรงตัว

7. ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาผ่านงาน (Task-Based Language Teaching - TBLT)

การเรียนภาษาจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์จริงผ่านกิจกรรมที่มีเป้าหมายชัดเจน

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- ให้ผู้เรียนทำกิจกรรม เช่น เขียนรายงาน ท่องเที่ยวจำลอง หรือทำโครงการภาษาไทย
- ใช้เกมและบทบาทสมมติที่ต้องใช้ภาษาไทยเพื่อแก้ปัญหาหรือทำงานให้สำเร็จ

8. ทฤษฎีการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing - NLP)

เป็นแนวคิดที่นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยวิเคราะห์และสอนภาษา

◆ การนำไปใช้ในห้องเรียนภาษาไทย

- ใช้แอปพลิเคชัน เช่น Google Translate, Grammarly (สำหรับภาษาอังกฤษ) หรือ AI ที่ช่วยตรวจสอบไวยากรณ์ภาษาไทย

- ใช้ซอฟต์แวร์วิเคราะห์เสียงพูดเพื่อช่วยให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้อง

ประโยชน์ของแนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์

การนำภาษาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในการสอนภาษาไทยช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยคำนึงถึงโครงสร้างภาษา การใช้ภาษาตามบริบท กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งมีประโยชน์ในหลายด้าน ดังนี้ (วรภรณ์ ศิริธรรม, 2563)

1. พัฒนาคุณภาพการสอนภาษาไทย

✓ สอนอย่างเป็นระบบและเข้าใจง่าย – ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการจัดโครงสร้างบทเรียน เช่น เริ่มจากโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ระดับที่ซับซ้อน

✓ เลือกวิธีการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน – ใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ในการออกแบบกิจกรรมการเรียน เช่น การสอนผ่านปฏิสัมพันธ์ (Interactionism) และการเรียนรู้ผ่านงาน (Task-Based Learning)

✓ แก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาได้อย่างตรงจุด – อาศัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis) เพื่อลดอิทธิพลของภาษาแม่ต่อการเรียนภาษาไทย (ณัฐวุฒิ สุวรรณเจริญ, 2564)

2. ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน

✓ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง – ผู้เรียนสามารถเข้าใจทั้งโครงสร้าง ประโยค คำศัพท์ และการใช้ภาษาตามบริบท (ศิริพร แสงทอง, 2565)

✓ เพิ่มทักษะการใช้ภาษาไทยในชีวิตจริง – นำความรู้ด้านสังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistics) มาสอนให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบท

✓ เสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา – การเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริง เช่น บทสนทนา การเขียนรายงาน และการอภิปราย ช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจในการใช้ภาษาไทย

3. ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี

✓ ใช้เทคโนโลยีช่วยสอนภาษาไทย – ใช้แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ และซอฟต์แวร์ประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing - NLP) เพื่อช่วยวิเคราะห์และแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน

✓ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบโต้ตอบ – ใช้ AI หรือสื่อดิจิทัลในการฝึกออกเสียง ตรวจสอบ ไวยากรณ์ และเรียนรู้ผ่านเกมหรือแอปพลิเคชันภาษาไทย (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2562)

4. ทำให้การเรียนรู้ภาษาไทยสนุกและไม่น่าเบื่อ

✓ เน้นกิจกรรมที่หลากหลาย – ใช้เกม บทบาทสมมติ และกิจกรรมกลุ่มเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

✓ เรียนรู้แบบธรรมชาติและเป็นกันเอง – ใช้แนวคิดการได้มาภาษา (Language Acquisition) โดยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลภาษาที่เข้าใจได้ (Comprehensible Input) ผ่านบทสนทนาและการเล่าเรื่อง

5. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาที่สมบูรณ์แบบ

✓ พัฒนา "ความสามารถในการสื่อสาร" (Communicative Competence) – ไม่ใช่แค่เรียนไวยากรณ์ แต่สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ

✓ เรียนรู้วัฒนธรรมและมารยาททางภาษาไทย – เข้าใจระดับภาษา เช่น ภาษาทางการ คำสุภาพ และคำราชาศัพท์

การพัฒนาแนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์

การพัฒนาแนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาศาสตร์ประยุกต์ หมายถึง การนำหลักการทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงโครงสร้างภาษา บริบททางสังคม การเรียนรู้ตามธรรมชาติ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

1. การบูรณาการทฤษฎีภาษาศาสตร์ในการสอนภาษาไทย
  - 1.1 พัฒนาเนื้อหาการสอนโดยอ้างอิงภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural Linguistics)
    - ✓ ปรับปรุงหลักสูตรโดยเน้นไวยากรณ์ คำศัพท์ และโครงสร้างประโยคภาษาไทย
    - ✓ จัดลำดับการเรียนรู้จากพื้นฐาน เช่น การออกเสียง → ไวยากรณ์พื้นฐาน → การสร้างประโยคที่ซับซ้อน
  - 1.2 ใช้ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistics) เพื่อพัฒนาแนวทางการใช้ภาษาไทยในบริบทต่าง ๆ
    - ✓ สอนระดับภาษาไทย เช่น ภาษาทางการ คำสุภาพ คำราชาศัพท์ และภาษาพูดในชีวิตประจำวัน
    - ✓ ฝึกการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม เช่น การพูดในงานราชการ การใช้ภาษาไทยกับผู้ใหญ่ และการใช้ภาษาไทยในโซเชียลมีเดีย
  - 1.3 ใช้ภาษาศาสตร์สัมพัทธ์ (Contrastive Linguistics) เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียน
    - ✓ เปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาแม่ของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษ จีน หรือญี่ปุ่น เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบบ่อย
    - ✓ พัฒนาแบบฝึกหัดที่ช่วยให้ผู้เรียนลดอิทธิพลของภาษาแม่ในการใช้ภาษาไทย
2. การพัฒนากลยุทธ์การสอนภาษาไทยที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
  - 2.1 ใช้แนวทางการเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์ (Interactionist Approach)
    - ✓ พัฒนาเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เช่น การทำงานกลุ่ม การโต้วาที และการแสดงบทบาทสมมติ
    - ✓ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริง เช่น การฝึกสนทนาในร้านอาหาร การเขียนจดหมายทางการ หรือการนำเสนองาน
  - 2.2 พัฒนาแนวทางการเรียนรู้แบบจุ่มภาษา (Immersion Learning)
    - ✓ ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษา
    - ✓ สร้างสถานการณ์จำลอง เช่น การทำโครงการภาษาไทย หรือการจัดกิจกรรมที่ใช้ภาษาไทยตลอดเวลา
  - 2.3 นำแนวคิดการเรียนรู้ผ่านงาน (Task-Based Language Teaching - TBLT) มาปรับใช้
    - ✓ ออกแบบกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยในบริบทจริง เช่น การเขียนบล็อก การสัมภาษณ์ หรือการจัดนิทรรศการ
3. การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาแนวทางการสอนภาษาไทย
  - 3.1 ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และซอฟต์แวร์ภาษาศาสตร์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
    - ✓ ใช้โปรแกรมตรวจสอบไวยากรณ์ภาษาไทยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อผิดพลาด
    - ✓ ใช้ AI วิเคราะห์สำเนียงการพูดภาษาไทย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเรื่องการออกเสียง
  - 3.2 นำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ในการสอน
    - ✓ พัฒนาแอปพลิเคชันเรียนภาษาไทยที่มีเกม คิวช และบทเรียนเชิงโต้ตอบ

✓ ใช้วีดิโอพากย์เสียง การ์ตูน หรือสื่อภาพเคลื่อนไหวเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างภาษา

3.3 ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อขยายโอกาสในการเรียนรู้

✓ ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, YouTube, และ TikTok เพื่อสอนภาษาไทยในรูปแบบที่สนุกและเข้าใจง่าย

✓ พัฒนาหลักสูตรออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ E-learning

4. การพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเข้าใจภาษาศาสตร์ประยุกต์

✓ จัดอบรมครูเกี่ยวกับการใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ในการสอน

✓ สนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการสอนภาษาไทย เช่น ซอฟต์แวร์แปลภาษา แอปพลิเคชันฝึกฟัง-พูด และเครื่องมือ AI

✓ พัฒนาคู่มือการสอนที่มีแนวทางชัดเจนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ภาษาศาสตร์

5. การประเมินและปรับปรุงแนวทางการสอนภาษาไทย

✓ ออกแบบแบบทดสอบที่วัดทั้งความเข้าใจไวยากรณ์ ความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถในการสื่อสาร

✓ ใช้ฟีดแบ็กจากผู้เรียนเพื่อปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการสอน

✓ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์เพื่อปรับปรุงแนวทางการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปการพัฒนาแนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ช่วยให้

✓ หลักสูตรมีความเป็นระบบและตรงตามหลักภาษาศาสตร์

✓ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบท

✓ ใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

✓ ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถใช้แนวคิดนี้ได้เหมาะสม

แนวทางนี้จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีความทันสมัย ตอบโจทย์ผู้เรียน และสามารถพัฒนาไปพร้อมกับเทคโนโลยีและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (ศูนย์วิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ได้สร้างองค์ความรู้ที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

1. การบูรณาการภาษาศาสตร์ประยุกต์ในการสอนภาษาไทย: การนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทยช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างและการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ช่วยให้การเรียนการสอนมีความเป็นระบบมากขึ้น

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับครู: มีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาศาสตร์ประยุกต์เบื้องต้นเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยเน้นการเสริมสร้างความเข้าใจในหลักการภาษาศาสตร์และวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

3. **การใช้ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบในการสอน:** การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษช่วยให้ครูเข้าใจความแตกต่างและความคล้ายคลึงระหว่างสองภาษา ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน

4. **การฟื้นฟูและพัฒนาภาษาในชุมชน:** การนำภาษาศาสตร์ประยุกต์มาประยุกต์ใช้ในการฟื้นฟูและพัฒนาภาษาท้องถิ่นหรือภาษาชาติพันธุ์ต่าง ๆ ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและรักษามรดกทางวัฒนธรรม

5. **การพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอน:** การสร้างสื่อการสอนและเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันหรือสื่อดิจิทัล ช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

องค์ความรู้เหล่านี้สะท้อนถึงความสำคัญของการนำภาษาศาสตร์ประยุกต์มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนให้มีความเข้าใจและทักษะทางภาษาที่ดีขึ้น

บทสรุป

การสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์เป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยเน้นการใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ เช่น ไวยากรณ์ ภาษาเปรียบเทียบ ภาษาศาสตร์เชิงสังคม และภาษาศาสตร์ปริชาน มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

แนวทางสำคัญของการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาศาสตร์ประยุกต์

1. **การวิเคราะห์โครงสร้างภาษา** – ศึกษาไวยากรณ์ การออกเสียง หน่วยคำ และโครงสร้างประโยคเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจระบบภาษาได้อย่างเป็นระบบ

2. **การใช้ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ** – วิเคราะห์ความแตกต่างและความคล้ายคลึงระหว่างภาษาไทยกับภาษาอื่น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบการใช้ภาษาได้ดีขึ้น

3. **การพัฒนาทักษะการสื่อสาร** – ใช้หลักภาษาศาสตร์เชิงสังคมในการฝึกพูด ฟัง อ่าน และเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามบริบท

4. **การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน** – นำแอปพลิเคชัน เครื่องมือดิจิทัล และสื่อการสอนที่ใช้ภาษาศาสตร์ประยุกต์มาสนับสนุนการเรียนรู้

5. **การปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน** – ใช้ความรู้จากภาษาศาสตร์ปริชานในการวิเคราะห์กระบวนการรับรู้ภาษาและการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

ประโยชน์ของการนำภาษาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในการสอนภาษาไทย

- ✓ ช่วยให้การเรียนภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ✓ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาไทยอย่างลึกซึ้งและสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง
- ✓ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยในทุกด้าน ทั้งการพูด อ่าน และเขียน
- ✓ เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ภาษาที่สองผ่านการเชื่อมโยงความรู้ทางภาษา

โดยสรุป การใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ประยุกต์ในการสอนภาษาไทยเป็นแนวทางที่สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาและการสื่อสารของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้ครูสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ทำให้การเรียนภาษาไทยมีความน่าสนใจและประสบความสำเร็จมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2565). *ยุทธศาสตร์การเผยแพร่ภาษาไทยในต่างประเทศ*. กระทรวงวัฒนธรรม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แนวทางการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในระดับอุดมศึกษา*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2562). *บทบาทของภาษาไทยในประชาคมอาเซียนและแนวทางการส่งเสริมศูนย์วิจัยภาษาและวัฒนธรรม*.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2559). *นโยบายการส่งเสริมภาษาไทยในระดับสากล*. กรุงเทพมหานคร: สกว.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). *ภาษาไทยกับบทบาทในเวทีโลก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน กศน.
- สุภัทรา อ่อนหวาน. (2560). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ. *วารสารการศึกษาและวัฒนธรรม*, 25(2), 45-60.